

A TIHANYI APÁTSÁG

2. sorozat

A tihanyi apátság

A tihanyi apátságot I. András árpádházi király alapította 1055-ben. Alapítólevele első magyar nyelvemlékeink közé tartozik. I. András és — minden valószínűség szerint — fia, Dávid herceg a templom XI. sz.-i kriptájában van eltemetve. A jelenlegi barokk templom 1754-ben, Lécs Ágoston apátsága idején készült el. Csodálatos szépségű faragványait Stuhlhoff Sebestyén oszt-rák származású mester készítette. A főoltáron Szent István, Szent Benedek, Szent Skolasztika és Szent László szobrai állnak. Az 1822-ben készült főoltárkép, mely Novák János munkája, Szent Ányos orleans-i püspököt ábrázolja. A Szűz Mária oltár a grödeni faragású öltöztethető szoborral a mariazei kegyoltár mintájára készült. Vele szemben áll a Jézus Szíve oltár, amely a Jézus Szíve tiszteletének egyik legkorábbi hazai emléke. A másik két mellékoltár Szent Benedek és Szent Skolasztika tiszteletére épült. Az oltárképeket Stern János pápai festő készítette 1758-ban. A rokokó orgonakarzaton és -szekrényen 15 tagú XVIII. sz.-i barokk ének- és zenekart meg-elevenítő szoboregyüttes látható korabeli hangszerekkel. A szószék alsó párkányán a négy nyugati egyházatya szobrával a késő barokk művészet egyik legszebb magyar alkotása. A sekrestye 1762-ben készült el. A rokokó be-rendezés Stuhlhoff Sebestyén munkája. A mennyezetfreskókat Ambrogio Dornetti festette 1786-ban.

A templomot 1889-ben restaurálták. Ekkor készítette a mennyezetfreskókat Lotz Károly, Székely Bertalan és Deák-Ébner Lajos.

1. Magyarország első Jézus Szíve oltára (1766)
2. Templombelső az orgonával
3. Az apátság címere Lécs Ágoston tihanyi apát kezdőbetűivel
4. Sekrestyefreskó: Ábrahám és Melkizedek
5. Sekrestyefreskó: Sámuel bemutatása
6. Sekrestyefreskó: Kálvária

Írta: Pászthory Valter

Mail József

Fényképezte: Kerekes József

© Magyar Diafilmgyártó Vállalat
Budapest, 1991

The Tihany Abbey

The Tihany Abbey was founded by King András (Andrew) the First of the Árpád dynasty in 1055. His grant is one of the earliest Hungarian written record extant of the language. András the First — and probably — his son Prince Dávid are buried in the vault of the church. The vault originates from the eleventh century. The present Baroque church was completed in 1754, whilst Ágoston Lécs was abbot. The wonderful carvings were done by an Austrian master named Sebastian Stuhlhoff. The statues of Saint Stephen, Saint Benedict, Saint Scholastic and of Saint Lancelot are standing on the high-altar. The high-altar picture represents Holy Anianus Bishop of Orleans and was painted by János Novák in 1822. The altar in Máriazell served as model for the "Virgin Mary" altar which is rich on dressable carvings. The altar "The Heart of Jesus Christ" standing in front, was one of the earliest altars of pilgrimage of "Heart Jesu Christi" in the country. The two side-altars were built to the honor of Saint Benedict and Saint Scholastic. The altar-pieces were painted in 1758. by János Stern, a famous painter from Pápa. There is on the organ-loft and organchest a fifteenmember Baroque statue from the eighteenth century showing a chorus and an orchestra with contemporary musical instruments. The pulpit is with the statues of the four Western Fathers of the Church on the lowbrim a very prominent work of the Late-Baroque in Hungary. The sacristy was completed in 1762. Its interior in rococo style was created by Sebestyén Stuhlhoff. The ceiling frescoes are the work of Ambrogio Dornetti, from 1786. The church was restored in 1889. Károly Lotz, Bertalan Székely and Lajos Deák-Ébner painted the plafond-frescoes.

1. Hungary's first Jesus' Heart Altar (1766)
2. The church interior towards the organ
3. The Abbey arms with the initials of Tihany abbot Ágoston Lécs
4. Sacristy fresco: Abraham and Melkizedek
5. Sacristy fresco: Samuel's Presentation
6. Sacristy fresco: Calvary

Die Tihanyer Abtei

König Andreas der Erste aus dem Hause Árpád gründete die Tihanyer Abtei im Jahre 1055. Sein Stiftungsbrief gehört zu unseren ersten ungarischen Sprachdenkmälen. Andreas der Erste und — möglichst — sein Sohn Prinz David sind in der Gruft der Kirche begraben. Die Gruft stammt aus dem 11. Jahrhundert.

Die jetzige barock Kirche wurde 1754 während Zeit der Abteischafft von Ágoston Lécs gefertigt. Ihre wunderschöne Schnitzwerke verfertigte der von Herkunft österreichischer Meister Sebastian Stuhloff. An dem Hauptaltar stehen die Statuen des heiligen Stephans, des heiligen Benedikts, der heiligen Scholastik und des heiligen Ladislaus. Das im Jahre 1822 gefertigte Hauptaltarbild, Werk von János Novák, stellt den heiligen Arnianus Bischoff von Orleans dar. Dem Altar der Jungfrau Maria mit dem gründer geschnitzten anziehbareren Standbild diente als Muster der Gnadenaltar aus Mariazell. Gegenüber steht der Altar "Das Herz Jesu Christi" was einer der ersten unter der Piletat des Herzens Jesu Christin im Lande ist. Die Zwei Nebenaltäre sind zur Verehrung des heiligen Benedikts und der heiligen Scholastik gebaut. Die Altarbilder malte 1758 János Stern, Males aus Pápa. An der rokoko Orgelbühne und an dem Orgelschrank ist eine fünfzehngliedrige barock Statue eines Sängerkchors und einer Musikkapelle aus dem 18. Jahrhundert mit zeitgenössischen Musikinstrumenten dargestellt.

Die Kanzel mit Standbildern der vier westlichen Kirchenväter an der Unterkante ist eines der schönsten ungarischen Werke des Spätbarocks. Die Sakristei wurde im Jahre 1762 fertiggestellt. Die rokoko Schnitzereien der Inneneinrichtung stammen von Sebestyén Stuhloff. Die Deckengemälden schuf Ambrogio Dornetti im Jahre 1786.

Die Kirche wurde im Jahre 1889 restauriert. Die Plafondfresken wurden damals von Károly Lotz, Bertalan Székely und Lajos Deák-Ébner gestaltet.

1. Die erste Herz Jesu-Altar Ungarns (1766)
2. Das Kircheninnere gegen die Orgel
3. Das Wappen der Abtei mit den Anfangsbuchstaben des Tihanyer Abtes Ágoston Lécs
4. Wandgemälde in der Sakristei: Abraham und Melchisedek
5. Wandgemälde in der Sakristei: Vorstellung Samuels
6. Wandgemälde in der Sakristei: Kreuzweg